

6. Collins Cobuild English Language Dictionary. Longman: HarperCollins Publishers, 1993. 1703 p.
7. English Oxford Living Dictionaries // Oxford University Press. 2018. URL: <https://en.oxforddictionaries.com>.
8. Krohn K. Hand und Fuss: eine kontrastive Analyse von Phraseologismen im Deutschen und Schwedischen. - Goteborg, 1994.
9. Longman Dictionary of Contemporary English. Longman : Longman Group Ltd, 2000. 1668 p.
10. Longman Idioms Dictionary. Harlow : Addison Wesley Longman Ltd, 2000. 3rd impression. 398 p.
11. Luger H. Satzwertige Phraseologismen: eine pragmalinguistische Untersuchung/ H. Lüger. – Wien : Edition Praesens, 1999.
12. McCarthy M., Walter E. Cambridge International Dictionary of Idioms (CIDI). Cambridge University Press, UK, 1999. 433p.
13. Oxford Dictionary of Current Idiomatic English. Vol. 2 Oxford University Press, 1988.
14. Oxford Dictionary of Idioms United Kingdom Oxford University Press, 2004. 340 p.

Дорошина В.В.,
магістрант ПВНЗ «Київського
університету культури»,
Науковий керівник: Зайцева І.Є.,
кандидат педагогічних наук, доцент,
м. Київ

ЕМОЦІЙНИЙ СТАН ЯК ПРОБЛЕМА ПРОФЕСІЙНОГО СТАНОВЛЕННЯ АКТОРА

Будь-яка людина знає, що таке емоції, проте описати і пояснити їх не завждиздатна. І це не дивно, оскільки й дотепер проблема емоцій в науці залишається загадковою й багато в чому незрозумілою, хоча їхня роль у керуванні поведінкою людини велика.

Емоції й почуття, виконуючи різні функції, беруть участь у керуванні поведінкою людини як невимушений компонент, втручаючись у нього як на стадії усвідомлення потреби й оцінки ситуації, так і на стадії ухвалення рішення та оцінки досягнутого результату. Тому розуміння механізмів керування поведінкою вимагає розуміння й емоційної та почуттєвої сфери людини, її ролі в цьому керуванні.

Наприклад, В. Джемс ще наприкінці ХІХ ст. вказував на те, що „у багатьох німецьких посібниках із психології глави про емоції являють собою просто словники синонімів. Але для плідної розробки того, що є очевидним, є

певні межі, і в результаті безлічі праць у зазначеному напрямі суто описова література з цього питання, починаючи з Декарта й до наших днів, становить найнудніший відділ психології”.

Представник біхевіоризму Дж. Уотсон вважав, що емоції не можна досліджувати науково, а Е. Даффі писав, що термін „емоція” зручний для позначення певних специфічних форм зміни поведінки, які не надаються до пояснення, і що він заважає точним дослідженням, тому від цього терміна варто відмовитися. М. Мейер взагалі пророкував зникнення емоцій зі сфери психології [2; с.531].

Нині з’явилася значна кількість праць, присвячених емоціям і почуттям, особливо в зарубіжній психологічній літературі. Однак і дотепер питання, поставлене у заголовку статті В. Джемса „Що таке емоція?”, залишається актуальним як для психологів, так і для фізіологів. В останні десятиліття помітна тенденція до емпіричного вивчення окремих емоційних реакцій без спроб їх теоретичного осмислення, а часом і до принципової відмови від цього. Так, Б. Райм пише, що сучасний стан вивчення емоцій становить розрізнені знання, непридатні для розв’язання конкретних проблем. Існуючі теорії емоцій в основному стосуються лише приватних аспектів проблеми [2;с.436].

Емоційний стан – поняття, що об’єднує настрої, внутрішні почуття, потяги, бажання, афекти й емоції. Образа, роздратування, збудження, істерика, занепад сил, мрійливість, хочу чи не хочу, – всецеемоційні стани. Емоційний стан актора є проблемою формування професійної компетентності і зумовлена для театру необхідністю бути на рівні сучасних мистецьких і суспільних потреб, зростанням його значимості як засобу комунікації у сучасному суспільстві [4; с.142].

У філософській, педагогічній та мистецтвознавчій літературі з питань підготовки майбутніх акторів, особливостей і специфіки їх професійної діяльності та формування професійного спілкування як визначальної професійної характеристики зазначена проблема вивчалася в таких аспектах: - формування комунікативних вмінь та можливостей знайшло відображення в наукових працях О. Березюк, М. Васильєвої, Т. Вриценко, О. Добровича, Ю. Жолобова, В. Кан-Каліка, О. Киричука, О. Леонтєва, Г. Локаревої, Н. Стрельнікової, Р. Шмідта, Т. Шепеленко та ін. - особливостям професійної діяльності та професійної підготовки акторів присвячені роботи П. Брука, Є. Вахтангова, С. Гіпіуса, Є. Гротовського, Б. Захави, М. Кнебель, З. Корогодського, Г. Крісті, Л. Курбаса, В. Меєрхольда, В. Немировича-Данченка, К. Станіславського, Ф. Тальма, М. Чехова, С. Юр’єва та ін.

Акторські сценічні почуття стосовно певних обставин персонажа відрізняються від подібних життєвих за таких же обставин. „Сценічні почуття свідомо оформлюються. Першим кроком до усвідомлення є контроль над ними. Актор не тільки усвідомлює, що сценічні почуття йому підвладні і що він може за будь-якої можливості їх перервати, але й розуміє також, що він спостерігає за ними, контролює їх” [1; с.12].

Акторське ж, сценічне почуття, яким би глибоким воно не було, не може з такою ж силою подіяти на організм актора. Причиною цього є не тільки те, що актор контролює свій стан у ролі, а насамперед те, що акторські дії не є справжніми, як у житті. Уже саме згадування актором у ролі на рівні пам'яті того, що він далі мусить робити відповідно до ролі, нівелює першоутворюваність дій, як у житті, та звісно, їхню справжність, що впливає на емоційний перебіг переживання цих дій. Більше того, чуттєвий досвід актора базується власне на емоціях, народжених справжніми діями, на відміну від сценічних. Тож фактор того, що рольові почуття не такі, як у житті, „скасовує” будь-які намагання акторів віднайти (здобути, утворити) під час виконання ролі емоційний стан, відомий їм із життєвого досвіду[1;с.14].

Управління власними емоційними станами передбачає знання того, що ви хочете, які стани вам потрібні – і володіння необхідним інструментарієм. Як самому оперативно змінювати свій душевний і фізичний стан під ті чи інші ситуативні цілі, як себе підбадьорити, як привести себе в порядок (заспокоїтися). Саме це є одним із основних завдань професійного становлення сучасного актора.

Список використаних джерел:

1. Барнич М. М. Майстерність актора: техніка «обману»: навчальний посібник. Видання 2-ге, виправлене та доповнене – Київ: Видавництво Ліра-К, 2016. – 304с.
2. Варій М. Й. Загальна психологія. Навчальний посібник / 2-ге видан., випр. і доп. – К.: «Центр учбової літератури», 2007. – 968 с.
3. Загальна психологія / За редакцією В.В. Богословського, А. Г. Ковальова, А. А. Степанова – М: Освіта, 1981. –384 с.
4. Максименко С.Д. Загальна психологія/ С.Д.Максименко, В. О. Соловієнко. Київ, 2000. – 265с.
5. Максименко С. Д. Загальна психологія: Навчальний посібник. – Видання друге, перероблене та доповнене. –Київ: «Центр навчальної літератури», 2004. – 272 с.